

a. रोगः b. भोगः c. विभवः d. प्रभवः

II. द्वयोः प्रबन्धं लिखत । ಎರಡನ್ನು ಕುರಿತು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯಿರಿ.

2x8 =16

Write an essay on any Two of the following in English

1. संस्कृतकथासाहित्ये प्रमुखाः ग्रन्थाः ।
ಸಂಸ್ಕೃತಕಥಾಸಾಹಿತ್ಯದ ಮುಖ್ಯಗ್ರಂಥಗಳು.
Famous works in Sanskrit tales and fables .
2. मेघवर्णस्य मन्त्रिणाम् अभिप्रायं निरूपयत ।
ಮೇಘವರ್ಣನ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
Briefly explain the opinion of the ministers of Meghavarna.
3. शशकपिञ्जलकथां लिखत ।
ಮೊಲ ಮತ್ತು ಕಪಿಂಜಲ ಈ ಕಥೆಯನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.
Write the story of the hare and sparrow

III. एकस्य गद्यस्य अनुवादं कृत्वा विवृणुत ।

1x5 =5

ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಗದ್ಯವನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿ ವಿವರಿಸಿ.

Translate any One prose and explain

1. अस्ति दाक्षिणात्ये जनपदे महिलारोप्यं नाम नगरम् । तस्य समीपस्थः
अनेकशाखासनाथोऽतिघनतरपत्रच्छदो न्यग्रोधपादपोऽस्ति । तत्र च मेघवर्णो नाम वायस-
राजोऽनेककाकपरिवारः प्रतिवसति स्म । स तत्र विहितदुर्गरचनः सपरिजनः कालं नयति स्म ।
तथा अन्योऽरिर्मर्दनो नाम उलूकराजोऽसंख्योलूकपरिवारो गिरिगुहादुर्गाश्रयः प्रतिवसति स्म ।
स च रात्रौ अभ्येत्य सदा एव तस्य न्यग्रोधस्य समन्तात् परिभ्रमति ।
2. अत लम्बकर्णो गजयूथाधिपसमीपे निरूपितो गतश्च । तथानुष्ठिते लम्बकर्णोऽपि
गजमार्गमासाद्य अगम्यं स्थलमारुह्य तं गजमुवाच – “भो भो दुष्ट गज! किमेवं लीलया
निःशङ्कम् अत्र चन्द्रहृदे आगच्छसि । तन्न आगन्तव्यं निवर्त्यताम्” इति । तदाकर्ण्य
विस्मितमना गज आह – “भोः! कस्त्वम्?” स आह – “अहं लम्बकर्णो नाम शशकः
चन्द्रमण्डले वसामि।”

IV. ससन्दर्भं विवृणुत (त्रीण्येव)। ಸಂದರ್ಭಸಹಿತ ವಿವರಿಸಿ. (ಮೂರನ್ನು ಮಾತ್ರ)

3x3 =9

Explain any Three of the following with reference to context

1. वयं तावत् रात्रौ न पश्यामः ।
2. परमेषः द्वैधीभावस्य कालः ।
3. अथ क्व वर्तते भगवान् स्वामी चन्द्रः ।
4. अस्य पशोः भक्षणात् क्षुत्पीडापरिहारं कुर्मः ।
5. अहो पक्षिणां मध्ये वायसः चतुरः श्रूयते ।

V. a) सन्धिं विभज्य सन्धिनाम लिखत । (पञ्चानामेव)

1x5=5

ಸಂಧಿಬಿಡಿಸಿ ಸಂಧಿಹೆಸರನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. (ಐದು ಮಾತ್ರ)

Split and name the Sandhis. (Five only)

1. ममादेशः	2. रमेशः	3. पुरुषोत्तमः	4. इत्यत्र
5. अत्रैव	6. एकोऽहम्	7. काकोलूकम्	8. इतीव

b) संस्कृतवाक्येषु योजयत (पञ्चानामेव) ।

1x5 =5

ಸಂಸ್ಕೃತವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿ. (ಐದು ಮಾತ್ರ)

Use the following in Sanskrit sentences. (Five only)

१. सर्वतः	२. भयम्	३. विना	४. बहिः
५. भवान्	६. रोचते	७. अलम्	८. सह

VI. अधोलिखितमनुच्छेदं कन्नडभाषया आङ्गभाषया वा अनुवदत।

1x5=5

ಠನ್ನಡ ಭಾಷೆಗೆ ಅನುವಾದಿಸಿ. Translate into English.

‘युद्धकाले शस्त्राभ्यासः’ इत्येकः प्रसिद्धः आभाणकः । सैनिकाः यदि युद्धे उपस्थिते शस्त्राभ्यासम् आरभन्ते, तस्य परिणामः कः भवतीति सर्वैः अनुमातुं शक्यते । तथैव परीक्षार्थिनः छात्राः यदि परीक्षायाम् उपस्थितायाम् अभ्यासोन्मुखाः भवन्ति चेत् तस्य परिणामः अपि निष्फलः भविष्यति । संस्कृते व्याकरणादि-नियमाः सततं पुनरावर्तनेन एव मनसि मुद्रिताः भवन्ति । अतः तेषाम् अभ्यासः केवलम् आसन्नपरीक्षायां क्रियते चेत् छात्राः तान् स्मर्तुं न प्रभवन्ति ।

VII. अधोलिखितमनुच्छेदं पठित्वा प्रश्नानामुत्तराणि संस्कृतभाषया लिखत ।

1x5=5

वाल्मीकिः नाम मुनिः तमसानदीतीरे आश्रमे अवसत् । एकदा देवर्षिः नारदः तत्रागच्छत् । आगतं नारदं वाल्मीकिः विनयेनापृच्छत्-‘देवर्षे! साम्प्रतं लोके को नु धर्मज्ञः, गुणैः भूषितः, दृढव्रतः, सर्वभूतेषु च हितः? अहं तं महापुरुषं ज्ञातुम् इच्छामि । अस्ति मे कुतूहलम् । त्वं हि प्रश्नस्यास्योत्तरं दातुं समर्थः।’ प्रीतः नारदः अब्रवीत्-‘कोसलदेशे अयोध्या नाम नगरी अस्ति । तत्र दशरथो नाम राजा आसीत् । तस्य रामो नाम प्रियः पुत्रः । सः एव जनानां हिते रतः, शुचिः, साधुः, विचाक्षणः, सर्वगुणोपेतः च अस्ति’ । गते नारदे प्राज्ञः वाल्मीकिः रामचरितं पद्यरूपेण अरचयत् ।

प्रश्नाः

१. वाल्मीकिः कुत्र अवसत् ?	२. वाल्मीकेः आश्रमम् प्रति कः आगच्छत् ?
३. अयोध्यायाः राजा कः ?	४. श्रीरामः कीदृशः अस्ति ?
५. वाल्मीकिः रामायणं केन रूपेण अरचयत् ?	
